

Polska jest krajem ubogim w wodę, a Wisła jest głównym kanałem drenującym Polskę. Jednocześnie 40% zanieczyszczeń Bałtyku pochodzi z terenu Polski. Według prof. A. Gizińskiego wiele negatywnych skutków wynika z zachowania obecnego stanu. Kaskadowa zabudowa dolnej Wisły mogłaby ten stan zmienić. Są oczywiście argumenty zarówno za jak i przeciw tej realizacji. Argumentami za byłyby m. in.: poprawa reżimu hydrologicznego przez podwyższenie o parę metrów poziomu wody, przy jednoczesnej odbudowie małej i średniej retencji; poprawa w wyniku tego gospodarki wodno-ściekowej (pierwsze pieniądze uzyskane z komercyjnej budowy stopni wodnych poszłyby na oczyszczalnię ścieków w Toruniu); obniżenie stężenia fosforu; szansa poprawy gospodarki rybackiej; stworzenie możliwości rozwoju rolnictwa ekologicznego. Argumenty przeciw to m. in.: zakłócenie istniejącego stanu, które można zminimalizować; wzrost eutrofizacji, zwłaszcza w pierwszym okresie, jeśli przygotowanie czaszy zbiorników będzie nieodpowiednie. Według prof. A. Gizińskiego kaskadowa zabudowa dolnej Wisły będzie korzystna, ale trzeba przeprowadzić rzetelny bilans zysków i strat, a jeśli jakieś skutki byłyby negatywne, to należy je minimalizować a nie całkowicie zaniechać realizacji. Nie wolno nie myśleć o ekologicznych skutkach zaniechania zabudowy.

Po tym bloku wystąpienie miało miejsce bardzo ożywiona dyskusja ogólna, którą w dużym stopniu sprowokowała ostatnia wypowiedź prof. A. Gizińskiego, wzbudzając sporo kontrowersji. Obawiano się zwłaszcza kaskadowania rzeki zanieczyszczonej i kumulowania się w zbiornikach osadów bogatych w materię organiczną, która po pewnym czasie zacznie wzbogacać wodę w związki biogenne. Według dr. A. Kowalczyńskiego Zbiornik Włocławski można w tej chwili określić jako największą w Europie oczyszczalnię ścieków. Zastanawiano się nad efektywnością kaskady pod względem możliwości retencyjnych i produkcji energii elektrycznej. Obawiano się protestów społecznych w wypadku realizacji projektu kaskady. Poddawano w wątpliwość, czy należy robić takie inwestycje na ostatniej tak dobrze z przyrodniczego punktu widzenia zachowanej rzece Europy.

Ponadto w dyskusji mówiono jeszcze m. in.: o zmienności sestonu Wisły, o korytarzach ekologicznych, o ochronie przyrody i możliwościach egzekwowania prawa, o przykładach rozwiązań technicznych korzystnych dla ryb wędrownych w rzekach Francji.

Kaskada dolnej Wisły jest dobrym przykładem uświadomienia sobie roli ekologa w przewidywaniu i w takim godzeniu przyrody i techniki, aby minimalizować niebezpieczeństwa i zagrożenia w środowisku.

Krzysztof Lewandowski

Sprawozdanie z działalności Polskiego Towarzystwa Hydrobiologicznego w 1992 roku

1. Władze Towarzystwa. Do września – Zarząd Główny: prof. Z. Kajak (prezes), prof. S. Radwan (wiceprezes), dr J. I. Rybak (sekretarz), dr Teresa Ozimek (skarbnik), dr A. Kownacki, dr hab. E. Pieczyński, dr K. Siudziński, prof. B. Zdanowski (członkowie). Główna Komisja Rewizyjna: prof. E. Pieczyńska (przewodnicząca), prof. G. Brzęk, prof. A. Giziński, dr T. Jażdżewska, prof. A. Stańczykowska (członkowie). Sąd Koleżeński: prof. G. Brzęk (przewodniczący), prof. M. Brylińska, prof. L. Szlauer (członkowie). Komisja Nagród: dr hab. E. Pieczyński (przewodniczący), doc. Eugenia Grygierek, dr J.I. Rybak, dr I. Spodniewska, dr T. Węgleńska, prof. J. Włodek, prof. B. Zdanowski (członkowie).

Od września – Zarząd Główny: prof. S. Radwan (prezes), prof. A. Stańczykowska (wiceprezes), dr J. I. Rybak (sekretarz), dr Teresa Ozimek (skarbnik), prof. M. Kraska, prof. T. Penczak, dr K. Siudziński, dr A. Szykowski (członkowie). Główna Komisja Rewizyjna: prof. E. Pieczyńska (przewodnicząca), prof. A. Giziński, dr T. Jażdżewska, dr A. Kownacki, prof. B. Zdanowski (członkowie). Sąd Koleżeński:

prof. G. Brzęk (przewodniczący), prof. M. Brylińska, prof. L. Szlauer (członkowie). Komisja Nagród: prof. T. Backiel (przewodniczący), dr K. Lewandowski (sekretarz), doc. Eugenia Grygierek, dr I. Spodniewska, dr T. Węgleńska, prof. J. Włodek (członkowie).

2. Działalność organizacyjna i naukowa. Kontynuowano wydawanie publikacji seryjnej „Fauna Ślaskowa Polski” pod redakcją prof. A. Piechockiego (redaktor naczelny), dr. J. I. Rybaka (zastępca redaktora naczelnego) i dr. W. Jurasza.

Towarzystwo liczyło 504 członków zwyczajnych i 1 honorowego zrzeszonych w 11 Oddziałach. Do Międzynarodowego Towarzystwa Limnologicznego (SIL) należało 30 indywidualnych członków PTH i 3 zbiorowych.

Komisja Nagród PTH, po rozpatrzeniu nadesłanych na konkurs im. prof. M. Gieysztorza prac magisterskich, na posiedzeniu w dniu 2 czerwca przyznała za okres marzec 1991–marzec 1992 nagrodę I stopnia w postaci dyplomu i 500 000 zł mgr Iwonie Jasser za pracę pt. „Wpływ makrofitów zanurzonych na skład i obfitość fitoplanktonu w warunkach eksperymentalnych”, nagrodę II stopnia w postaci dyplomu i 300 000 zł mgr. M. Ślusarczykowi za pracę pt. „Wpływ planktonożernej ryby na demografię dominujących gatunków zooplanktonu w jeziorze Wyrbel” – obie prace wykonane w Zakładzie Hydrobiologii Uniwersytetu Warszawskiego, nagrodę III stopnia w postaci dyplomu i 200 000 zł mgr E. Adamskiej za pracę pt. „Synteza witamin z grupy B przez bakterie epifityczne makrofitów jeziora Jeziorak”, wykonaną w Zakładzie Mikrobiologii Wód i Biotechnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

Przyznano również dwa wyróżnienia w postaci dyplomów mgr Annie Elżbiecie Dołędze za pracę pt. „Występowanie mięczaków (*Mollusca*) w wybranych zbiornikach wodnych Warszawy o zróżnicowanej antropopresji”, wykonaną w Zakładzie Ekologii i Ochrony Środowiska Wyższej Szkoły Rolniczo-Pedagogicznej w Siedlcach oraz mgr. D. Rutkowskiemu za pracę pt. „Próba oceny wpływu presji ryb na zespoły makrofauny naroślinnej ze szczególnym uwzględnieniem populacji *Dreissena polymorpha* (Pall.)”, wykonaną w Zakładzie Hydrobiologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Przyznano także dyplomy uznania prof. Z. M. Gliwiczowi, prof. K. Korzeniewskiemu, dr. A. Kowalczewskiemu i prof. E. Pieczyńskiej za kierowanie trzema nagrodzonymi w konkursie pracami magisterskimi.

Działalność naukowa prowadzona była również przez Oddziały, które organizowały zebrania naukowe poświęcone aktualnym problemom badawczym w dziedzinie szeroko pojętej hydrobiologii.

3. Działalność Oddziałów. Towarzystwo podzielone było na 11 Oddziałów o następującej liczbie członków: Oddział w Białymstoku – 11, Oddział Morski w Gdyni – 35, Oddział w Krakowie – 98, w Lublinie – 30, w Łodzi – 39, w Olsztynie – 61, w Poznaniu – 46, w Szczecinie – 20, w Toruniu – 23, w Warszawie – 90, we Wrocławiu – 51.

Oddział w Białymstoku. Zarząd: dr H. Chomutowska (przewodnicząca), dr K. Brzozowska (sekretarz i skarbnik); 1 zebranie z 3 referatami.

Oddział Morski w Gdyni. Zarząd: dr K. Siudziński (przewodniczący), prof. T. Sywula (wiceprzewodniczący), mgr J. Gostkowska (sekretarz), mgr A. Krajewska-Sołtys (skarbnik), prof. M. Pliński, dr J. Wiktor (członkowie); członkowie Oddziału zorganizowali XV Zjazd Hydrobiologów Polskich.

Oddział w Krakowie. Zarząd: prof. J. Włodek (przewodniczący), doc. A. Starzecka (wiceprzewodnicząca), dr Janina Kwadrans (sekretarz), dr Teresa Bednarz (skarbnik), doc. B. Kawecka, mgr W. Krzanowski, prof. J. Starmach (członkowie); 6 zebrań z 10 referatami.

Oddział w Lublinie. Zarząd: doc. W. Wojciechowska (przewodnicząca), dr K. Czernaś (wiceprzewodniczący), dr B. Popiołek (sekretarz), mgr J. Galek (skarbnik), dr R. Kornijów, dr Danuta Krupa (członkowie); 5 zebrań naukowych.

Oddział w Łodzi. Zarząd: prof. A. Piechocki (przewodniczący), mgr J. Burchard (wiceprzewodniczący), dr M. Sitkowska (sekretarz), dr E. Janowska (skarbnik), dr W. Kittel, dr S. Krajewski (członkowie); 1 zebranie z 1 referatem.

Oddział w Olsztynie. Zarząd: prof. B. Zdanowski (przewodniczący), doc. H. Wilkońska (wiceprzewodnicząca), mgr J. Tunowski (sekretarz), mgr inż. J. Hutorowicz (skarbnik), prof. Z. Różańska (członkini); 3 zebrania z 3 referatami.

Oddział w Poznaniu. Zarząd: prof. M. Iwaszkiewicz (przewodniczący), prof. M. Kraska (wiceprzewodniczący), dr Halina Szyper (sekretarz), mgr W. Romanowicz (skarbnik), mgr inż. W. Andrzejewski, mgr inż. M. Michałowicz (członkowie); 2 zebrania z 2 referatami.

Oddział w Szczecinie. Zarząd: prof. J. Domagała (przewodniczący), dr inż. O. Różycki (wiceprzewodniczący), dr inż. J. Filipiak (sekretarz), mgr Anna Fidelus (skarbnik), mgr Jolanta Kazimierczuk, mgr W. Seidler (członkowie); 3 zebrania z 3 referatami.

Oddział w Toruniu. Zarząd: dr R. Żytkowicz (przewodniczący), prof. A. Giziński (wiceprzewodniczący), dr L. Błędzki (sekretarz), dr A. Kentzer (skarbnik), mgr A. Adamski, mgr D. Bojakowska (członkowie); 1 zebranie z 1 referatem.

Oddział w Warszawie. Zarząd: prof. A. Prejs (przewodniczący), dr W. Siuda (wiceprzewodniczący), dr A. Kołodziejczyk (sekretarz), dr K. Lewandowski (skarbnik), prof. R. Chróst, dr J. Rozum (członkowie); 1 zebranie z 3 referatami.

Oddział we Wrocławiu. Zarząd: dr A. Szyjkowski (przewodniczący), dr A. Bielecki (wiceprzewodniczący), dr J. Błachuta (sekretarz), dr W. Jankowski (skarbnik), dr inż. R. Polechoński, prof. A. Witkowski (członkowie); 4 zebrania z 4 referatami.

Jan Igor Rybak

Kronika naukowa

IV Międzynarodowy Kongres Ekologii Behawioralnej (Princeton, USA, 17-22 VIII 1992 r.) – Barbara Dziękiła	181
XI Międzynarodowe Kolekwium Zoologii Gleby – „Organizmy a ryzność gleby” (Jyväskylä, Finlandia, 10-14 VIII 1992 r.) – Anna Kujalska	187
Międzynarodowa konferencja na temat „Osobniki, populacje, modele” (Norwich, Anglia, 7-10 IX 1992 r.) – Barbara Dziękiła	190
Spotkanie robocze na temat „Struktura czasowa i czasowo-przestrzenna w dynamice populacji” (Jülich, Niemcy, 19-21 I 1993 r.) – Janusz Uchmański	192
Konferencja na temat „Przewidywalność i modelowanie nieliniowe w naukach przyrodniczych i ekonomicznych” (Wageningen, Holandia, 5-7 IV 1993 r.) – Janusz Uchmański	193
Ceremonia Badań Środowiska Lipik-Halle Sp. z o.o. – Janusz Uchmański	195
Książki nadawane	197

Wiadomości hydrobiologiczne

Majowe sympozjum na temat „Wielki – problemy i znaczenie ekologiczne” (Działeków Leśny, 23 IV 1993 r.) – Krzysztof Lewandowski	199
Sprawozdanie z działalności Polskiego Towarzystwa Hydrobiologicznego w 1992 roku – Jan Igor Rybak	201